

LANDELIJKE CIJFERS ALCOHOLGEBRUIK ONDER LEERLINGEN

Drinken in het algemeen

Aan de leerlingen is gevraagd of ze wel eens alcohol gedronken hebben en of ze dat de afgelopen maand hebben gedaan (tabel 1).

	Ooit wel eens gedronken			Afgelopen maand gedronken		
	j	m	j & m	j	m	j & m
basisonderwijs groep 7 en 8	56,1%	43,9%	50,1%	21,7%	16,1%	19,0%
12 jaar	73,4%	68,4%	71,1%	35,7%	25,4%	30,9%
13 jaar	81,4%	77,5%	79,5%	44,9%	40,8%	43,0%
14 jaar	88,2%	86,5%	87,4%	63,6%	60,9%	62,3%
15 jaar	90,5%	88,9%	89,6%	71,0%	69,8%	70,4%
16 jaar	92,8%	90,2%	91,5%	78,2%	77,1%	77,7%
17 en 18 jaar	95,3%	93,5%	94,4%	88,7%	76,1%	82,5%
voortgezet onderwijs totaal	85,7%	83,4%	84,6%	60,1%	56,6%	58,4%

tabel 1

Voor alle leeftijden geldt dat er meer jongens dan meisjes zijn die wel eens gedronken hebben.

In het basisonderwijs heeft de helft (50,1%) van de leerlingen in groep 7 en 8 wel eens gedronken; 19,0% heeft dit de afgelopen maand nog gedaan.

In het voortgezet onderwijs heeft 84,6% van de leerlingen wel eens gedronken; 58,4% heeft dit de afgelopen maand nog gedaan.

Naarmate de leerlingen ouder worden, komt het vaker voor dat ze wel eens of pas nog alcohol hebben gedronken.

Drinken op maandag t/m donderdag

Aan de leerlingen in het voortgezet onderwijs is gevraagd of ze wel eens drinken op maandag, dinsdag, woensdag en/of donderdag (tabel 2).

	Aantal dagen waarop gemiddeld door de week (maandag t/m donderdag) wordt gedronken					
	drinkt niet		drinkt 1 - 2 dagen		drinkt 3 - 4 dagen	
	j	m	j	m	j	m
12 jaar	80,7%	79,6%	18,0%	19,0%	1,3%	1,4%
13 jaar	72,9%	76,4%	25,7%	21,8%	1,4%	1,8%
14 jaar	72,4%	74,8%	23,8%	24,3%	3,8%	0,9%
15 jaar	70,4%	78,1%	24,0%	20,0%	5,6%	2,0%
16 jaar	64,1%	80,9%	30,9%	18,1%	5,0%	1,1%
17 en 18 jaar	54,2%	76,5%	37,7%	21,6%	8,1%	1,9%
voortgezet onderwijs totaal	68,8%	77,6%	26,8%	21,0%	4,4%	1,5%

tabel 2

Van alle jongens in het voortgezet onderwijs drinkt 68,8% niet. Van de 31,2% jongens dat wel op deze dagen drinkt, drinkt 26,8% 1 of 2 dagen en 4,4% 3 of 4 dagen.

Bij de meisjes liggen de percentages lager: 77,6% drinkt niet. Van de meisjes die wel drinken, drinkt 21,0% 1 of 2 dagen en 1,5% 3 of 4 dagen.

Voor jongens geldt dat ze vaker door de week drinken naarmate ze ouder worden. Bij de meisjes geldt dit niet. Het is opvallend dat er meer meisjes van 16 jaar zijn die door de week niet drinken (80,9%) dan meisjes van 14 jaar (74,8%). Het hoogste percentage meisjes dat 1 of 2 dagen drinkt is 14 jaar (24,3%) en het hoogste percentage dat 3 of 4 dagen drinkt is 15 jaar (2,0%)

Aan de leerlingen die wel op maandag, dinsdag, woensdag en/of donderdag drinken is gevraagd hoeveel glazen ze dan drinken (tabel 3).

	Aantal glazen dat gemiddeld door de week (maandag t/m donderdag) wordt gedronken					
	1 glas		2 - 4 glazen		5 of meer glazen	
	j	m	j	m	j	m
12 jaar	56,2%	70,6%	43,8%	25,9%	0,0%	3,6%
13 jaar	55,4%	54,0%	37,8%	38,6%	6,8%	7,4%
14 jaar	41,9%	48,1%	49,8%	47,4%	8,3%	4,6%
15 jaar	41,0%	59,6%	42,2%	35,4%	16,8%	5,0%
16 jaar	37,9%	55,6%	48,1%	42,6%	14,0%	1,8%
17 en 18 jaar	26,0%	59,6%	59,8%	40,4%	14,2%	0,0%
voortgezet onderwijs totaal	40,1%	55,9%	47,9%	40,1%	12,0%	4,0%

tabel 3

Grotendeels geldt dat de leerlingen meer glazen op een doordeweekse dag drinken als ze ouder zijn. Van de 12-jarigen drinkt 56,2% jongens (43,5% drinkt dus meer dan 1 glas) en 70,6% van de meisjes 1 glas; 43,8% van de jongens en 29,4% van de meisjes drinkt dus meer dan 1 glas. Opvallend is dat op deze leeftijd meer meisjes (3,6%) dan jongens (0,0%) 5 glazen of meer drinken. Voor de meisjes 13 jaar geldt eveneens dat ze vaker meer 2 of meer glazen drinken dan jongens, maar de percentages drinkende meisjes wordt minder vanaf 14 jaar.

Van de leerlingen die 17 of 18 jaar oud zijn, drinkt 26,0% van de jongens en 59,6% van de meisjes 1 glas. Van de overige jongens met deze leeftijd drinkt 47,9% 2 tot 4 glazen en 12,0% meer dan 4 glazen. Van de overige meisjes met deze leeftijd drinkt 40,4% 2 tot 4 glazen en er zijn geen meisjes die meer dan 4 glazen drinken.

Drinken op vrijdag t/m zondag

Aan de leerlingen in het voortgezet onderwijs is gevraagd of ze wel eens drinken op maandag, dinsdag, woensdag en/of donderdag (tabel 4).

	Aantal dagen waarop gemiddeld in het weekend (vrijdag t/m zondag) wordt gedronken					
	1 dag		2 dagen		3 dagen	
	j	m	j	m	j	m
12 jaar	73,7%	67,4%	20,9%	25,3%	5,4%	7,3%
13 jaar	63,2%	67,8%	28,7%	27,0%	7,8%	5,0%
14 jaar	51,9%	59,9%	36,5%	32,0%	11,2%	7,5%
15 jaar	38,2%	49,4%	44,8%	43,8%	16,5%	6,7%
16 jaar	34,1%	56,5%	48,3%	35,6%	17,1%	7,9%
17 en 18 jaar	28,9%	55,3%	50,9%	38,8%	20,2%	5,9%
voortgezet onderwijs totaal	46,0%	57,4%	40,0%	35,6%	13,7%	6,8%

tabel 4

Van alle jongens in het voortgezet onderwijs drinkt 46,0% 1 dag, 40,0% drinkt 2 dagen en 13,7% drinkt op alle drie de dagen. Voor de meisjes geldt dat 57,4% 1 dag drinkt, 35,6% drinkt op 2 dagen en 6,8% drinkt op alle drie de dagen. Naarmate de leerlingen ouder worden komt het vaker voor dat zij op 1 of meerdere dagen aan het eind van de week drinken. Voor de meisjes geldt dit niet in alle gevallen. Er zijn bijvoorbeeld meer meisjes van 15 jaar die 2 dagen aan het eind van de week drinken (43,8%) dan meisjes van 16 jaar (35,6%).

Ook nu is weer gevraagd hoeveel glazen ze dan drinken op een dag aan het eind van de week (tabel 5).

	Aantal glazen dat gemiddeld op een dag in het weekend (vrijdag t/m zondag) wordt gedronken							
	1 glas		2 - 4 glazen		5 - 10 glazen		10 of meer glazen	
	j	m	j	m	j	m	j	m
12 jaar	62,5%	58,8%	33,5%	33,8%	3,2%	7,4%	0,8%	0,0%
13 jaar	39,8%	41,8%	46,0%	46,5%	10,6%	9,4%	3,5%	2,4%
14 jaar	25,9%	28,8%	43,4%	45,2%	22,4%	20,0%	8,2%	6,0%
15 jaar	11,6%	13,9%	36,0%	40,2%	33,6%	36,9%	18,8%	9,0%
16 jaar	5,7%	11,5%	30,6%	38,1%	34,8%	41,8%	28,9%	8,6%
17 en 18 jaar	1,6%	11,0%	21,5%	44,2%	41,0%	37,8%	35,9%	7,0%
voortgezet onderwijs totaal	20,7%	23,0%	36,1%	41,9%	26,4%	28,6%	16,8%	6,5%

tabel 5

Van alle jongens drinkt 20,7% 1 glas. Van de 79,3% jongens die meer dan 1 glas op een dag aan het eind van de week drinken, drinkt 36,1% 2 tot 4 glazen, 26,4% drinkt 5 tot 10 glazen en 16,8% drinkt 10 glazen of meer.

Van alle meisjes drinkt 23,0% 1 glas. Van de 77,0% meisjes die meer dan 1 glas op een dag aan het eind van de week drinken, drinkt 41,9% 2 tot 4 glazen, 28,6% drinkt 5 tot 10 glazen en 6,5% drinkt 10 glazen of meer.

Er zijn meer meisjes die 2 tot 4 of 5 tot 10 glazen drinken dan jongens, maar het percentage jongens dat 10 glazen of meer drinkt, ligt een stuk hoger dan bij meisjes (16,8% respectievelijk 6,5%).

Grotendeels geldt ook hier weer dat naarmate de leerlingen ouder zijn, zij gemiddeld meer glazen op een dag drinken.

Vanaf 5 glazen of meer zijn grote verschillen in de percentages zichtbaar bij de jongere en de oudere leerlingen.

Onder de jongens drinkt 3,2% 5 tot 10 glazen op 12-jarige leeftijd; bij de jongens die 17 en 18 jaar oud zijn is dit 41,0%.

Onder de 12-jarige meisjes drinkt 7,4% 5 tot 10 glazen en meisjes die 17 en 18 jaar zijn drinken in 37,8% van de gevallen 5 tot 10 glazen.

Opvallend is dat het leerlingen dat 10 of meer glazen drinkt vanaf 15 jaar bij de jongens aanzienlijk hoger ligt dan bij de meisjes. Van de leerlingen die 17 en 18 jaar oud zijn drinkt 35,9% van de jongens grote hoeveelheden; bij de meisjes ligt dit percentage op 7,0%.

Welke drankjes worden gedronken?

In tabel 6 is te zien welke drankjes op welke leeftijd populair zijn.

leerlingen konden meerdere drankjes aankruisen	basisonderwijs groep 7 en 8			12 en 13 jaar		14 t/m 18 jaar		voortgezet onderwijs totaal		
	j	m	j & m	j	m	j	m	j	m	j & m
bier	8,0%	0,0%	5,0%	16,0%	6,0%	52,0%	19,0%	42,0%	16,0%	30,0%
breezers/premix	8,0%	5,0%	7,0%	19,0%	22,0%	30,0%	33,0%	27,0%	30,0%	29,0%
mix (zelf gemixt)	2,0%	1,0%	2,0%	4,0%	6,0%	14,0%	18,0%	12,0%	16,0%	14,0%
likeur	3,0%	4,0%	3,0%	2,0%	5,0%	11,0%	15,0%	8,0%	13,0%	10,0%
shooter	2,0%	2,0%	2,0%	5,0%	5,0%	10,0%	10,0%	9,0%	9,0%	9,0%
wijn/champagne	6,0%	6,0%	6,0%	3,0%	4,0%	7,0%	12,0%	6,0%	10,0%	8,0%
sterke drank	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	6,0%	3,0%	5,0%	3,0%	4,0%
sherry/port/martini	3,0%	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%	3,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
alcopop	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	0,0%	2,0%	1,0%	2,0%	1,0%	1,0%

tabel 6

Door de jongens in het basisonderwijs die drinken wordt het vaakst bier (8,0%) en/of breezers/premixen (8,0%) gedronken. Meisjes drinken het liefst wijn/champagne (6,0%), breezers/premixen (5,0%) en/of likeur (4,0%). Onder de jongens en meisjes gezamenlijk zijn breezers/premixen het populairst (7,0%). Jongens van 12 en 13 jaar drinken het liefst breezers/premixen (19,0%) en/of bier (16,0%). Onder de meisjes met deze leeftijd wordt het vaakst breezers/premixen gedronken (22,0%). Jongens van 14 t/m 18 jaar drinken het liefst bier (52,0%) en meisjes breezers/premixen (30,0%). Voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs tezamen geldt dat bier en/of breezers/premixen het vaakst gedronken worden (30,0% respectievelijk 29,0%). Jongens drinken het liefst bier (42,0%) en meisjes breezers/premixen (30,0%).

Vergelijking met voorgaande jaren

In tabel 7 t/m 9 staan de percentages vermeld van drie verschillende onderzoeksjaren. Aan de leerlingen is gevraagd of zij wel eens alcohol hebben gedronken en of ze de afgelopen maand alcohol hebben gedronken.

leerlingen voortgezet onderwijs (12 t/m 18 jaar)	Ooit wel eens gedronken			Afgelopen maand gedronken		
	j	m	j & m	j	m	j & m
1996	82,4%	75,6%	79,1%	59,2%	51,4%	55,4%
1999	78,0%	70,0%	73,8%	58,9%	49,7%	54,2%
2003	85,7%	83,4%	84,6%	60,1%	56,6%	58,4%

tabel 7

Uit tabel 7 blijkt dat in 2003 hebben meerdere leerlingen wel eens gedronken of de afgelopen maand gedronken dan in de voorgaande jaren. De percentages in 1999 zijn lager ten opzichte van zowel 1996 als 2003.

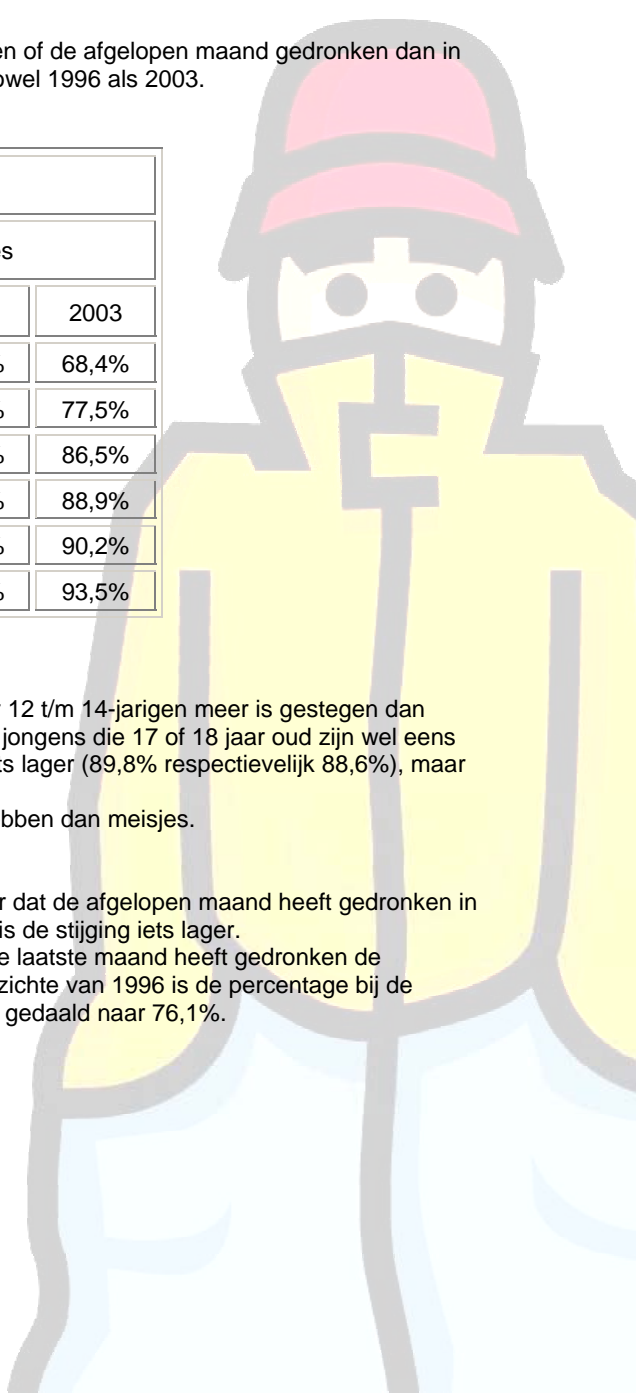
	Ooit wel eens gedronken					
	jongens			meisjes		
	1996	1999	2003	1996	1999	2003
12 jaar	64,1%	55,7%	73,4%	46,7%	37,8%	68,4%
13 jaar	74,5%	67,5%	81,4%	66,8%	56,6%	77,5%
14 jaar	83,1%	77,4%	88,2%	80,9%	71,4%	86,5%
15 jaar	90,8%	85,5%	90,5%	82,9%	86,6%	88,9%
16 jaar	86,9%	91,8%	92,8%	86,8%	86,4%	90,2%
17 en 18 jaar	93,7%	92,7%	95,3%	89,8%	88,6%	93,5%

tabel 8

Uit tabel 8 blijkt dat in 2003 het percentage 'ooit wel eens gedronken' onder 12 t/m 14-jarigen meer is gestegen dan onder de oudere leerlingen. Voor alle jaren geldt dat meer dan 90% van de jongens die 17 of 18 jaar oud zijn wel eens alcohol heeft gedronken. Voor meisjes is dit percentage in 1996 en 1999 iets lager (89,8% respectievelijk 88,6%), maar in 2003 is het percentage hoger dan 90% (93,5%).

Voor alle jaren en leeftijden geldt dat jongens vaker wel eens gedronken hebben dan meisjes.

Uit tabel 9 blijkt dat het percentage meisjes met een leeftijd van 12 of 13 jaar dat de afgelopen maand heeft gedronken in 2003 behoorlijk gestegen is ten opzichte van 1996 en 1999. Bij de jongens is de stijging iets lager. Onder de jongens met een leeftijd van 17 of 18 jaar is het percentage dat de laatste maand heeft gedronken de afgelopen jaren gestegen (respectievelijk 80,0%, 82,1% en 88,7%). Ten opzichte van 1996 is de percentage bij de meisjes in 1999 gestegen van 71,3% naar 78,0%. In 2003 is dit percentage gedaald naar 76,1%.

	Afgelopen maand gedronken					
	jongens			meisjes		
	1996	1999	2003	1996	1999	2003
12 jaar	27,3%	24,4%	35,7%	15,0%	15,9%	25,4%
13 jaar	41,4%	39,1%	44,9%	34,0%	27,9%	40,8%
14 jaar	57,5%	58,5%	63,6%	54,3%	48,5%	60,9%
15 jaar	72,3%	70,9%	71,0%	65,6%	69,7%	69,8%
16 jaar	76,5%	82,5%	78,2%	69,6%	72,3%	77,1%
17 en 18 jaar	80,0%	82,1%	88,7%	71,3%	78,0%	76,1%

tabel 9

